

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Інститут модернізації змісту освіти
Національна металургійна академія України
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»
Полтавський державний аграрний університет

Збірник наукових праць за матеріалами
V Всеукраїнської науково-практичної конференції

«СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ
ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ, АУДИТУ Й ОПОДАТКУВАННЯ
СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:
ТЕОРЕТИЧНІ, ПРАКТИЧНІ ТА ОСВІТЯНСЬКІ АСПЕКТИ»

30-31 березня 2021 р.

м. Дніпро

Сучасні проблеми обліку, аналізу, аудиту й оподаткування суб'єктів господарської діяльності: теоретичні, практичні та освітні аспекти: Збірник наукових праць за матеріалами V Всеукраїнської науково-практичної конференції (30-31 березня 2021 р.). – Дніпро: НМетАУ, 2021. – 515 с.

У збірнику містяться матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні проблеми обліку, аналізу, аудиту й оподаткування суб'єктів господарської діяльності: теоретичні, практичні та освітні аспекти» (30-31 березня 2021 р.).

Для науковців, викладачів, фахівців-практиків, студентів економічних спеціальностей.

Організаційний комітет конференції:

Ковальчук К.Ф., д.е.н., проф., декан факультету економіки і менеджменту НМетАУ – Голова організаційного комітету

Плаксієнко В.Я., д.е.н., проф., завідувач кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю ПДАУ

Пашкевич М.С., д.е.н., проф., завідувач кафедри обліку і аудиту НТУ «ДП»

Король Г.О., к.е.н., проф., професор кафедри обліку і аудиту НМетАУ

Зелікман В.Д., к.т.н., доцент, завідувач кафедри обліку і аудиту НМетАУ

Акімова Т.В., к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту НМетАУ

Распопова Ю.О., к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту НМетАУ

Сокольська Р.Б., к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту НМетАУ

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст і орфографію матеріалів, дотримання норм авторського права, достовірність наведених фактичних даних, посилань на джерела, імен та назв несуть відповідальність автори матеріалів.

Редакція не завжди поділяє думку автора матеріалу.

При використанні матеріалів Конференції посилання на авторів і видання є обов'язковим.

<i>Козючиць Я.С., Распопова Ю.О. Удосконалення організації обліку основних засобів.....</i>	<i>65</i>
<i>Коломієць Д.В., науковий керівник Нежива М.О. Інтегрована звітність в Україні: стан та перспективи розвитку.....</i>	<i>69</i>
<i>Корчагіна В.Г. Економічна безпека та облікова політика підприємства: точки дотику.....</i>	<i>74</i>
<i>Куделко Д.А., научный руководитель Пригодич И.А. Применение управленческого отчета о прибылях и убытках на примере предприятия.....</i>	<i>78</i>
<i>Куриль Е.П., Пригодич И.А. Дискуссионные вопросы сущности затрат на производство продукции.....</i>	<i>82</i>
<i>Куруленко Т.А. Учет процентов по кредитам, взятым на приобретение основных средств: национальный учет и МСФО.....</i>	<i>87</i>
<i>Лега О.В., Черненко К.В., Шеменьов К.Б. Формування облікової політики щодо виробничих запасів.....</i>	<i>91</i>
<i>Лега О.В., Яловега Л.В., Прийдак Т.Б. Обліковий супровід судових витрат у господарських процесах.....</i>	<i>97</i>
<i>Лисенко Я.В., Распопова Ю.О. Напрями удосконалення обліку кредиторської заборгованості.....</i>	<i>103</i>
<i>Литвиненко І.С., Томілін О.О. Сучасний стан та перспективи розвитку бухгалтерського обліку.....</i>	<i>106</i>
<i>Малашко Д.А., Ливенский В.М. Сущность категории «дебиторская задолженность».....</i>	<i>110</i>
<i>Мухаровська В.В., Уманців Г.В. Удосконалення організації обліку оплати праці.....</i>	<i>114</i>
<i>Ніколенко Ю.Ю., науковий керівник Акімова Т.В. Особливості законодавчо-нормативної бази обліку запасів.....</i>	<i>118</i>
<i>Ніколенко М.В., науковий керівник Нежива М.О. Облік у системі макроекономічного рахівництва в умовах європейської інтеграції України...</i>	<i>123</i>
<i>Пахнюк Т.М., науковий керівник Уманців Г.В. Перспективи розвитку обліку в контексті діджиталізації економіки.....</i>	<i>126</i>

К.е.н. доцент Лега О.В.
доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю,
к.е.н., доцент Яловега Л.В.
доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю,
к.е.н., доцент Прийдак Т.Б.
доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю,
Полтавський державний аграрний університет
м. Полтава
E-mail: o_lega@ukr.net

ОБЛІКОВИЙ СУПРОВІД СУДОВИХ ВИТРАТ У ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСАХ

Проблематика відображення судових зборів та інших судових витрат у бухгалтерському та податковому обліку є досить актуальною як для позивачів, так і для відповідачів. Склад судових витрат у розрізі процесів спірних правовідносин щодо вирішення справ представлено на рис. 1.

Невід’ємною складовою будь-якого господарського спору є судові витрати, які складаються з судового збору та витрат, пов’язаних з розглядом справи.

Судовий збір – це збір, що справляється на всій території України за подання заяв, скарг до суду, за видачу судами документів, а також у разі ухвалення окремих судових рішень, передбачених Законом України «Про судовий збір» [1]. Згідно чинного законодавства юридичні особи сплачують судовий збір за: подання до суду позовної заяви та іншої заяви, передбаченої процесуальним законодавством; подання до суду апеляційної і касаційної скарг на судові рішення, заяви про перегляд судового рішення у зв’язку з нововиявленими обставинами, заяви про скасування рішення третейського суду, заяви про видачу виконавчого документа на примусове виконання рішення третейського суду та заяви про перегляд судових рішень ВСУ; видачу судами документів у разі ухвалення судового рішення, передбаченого Законом.

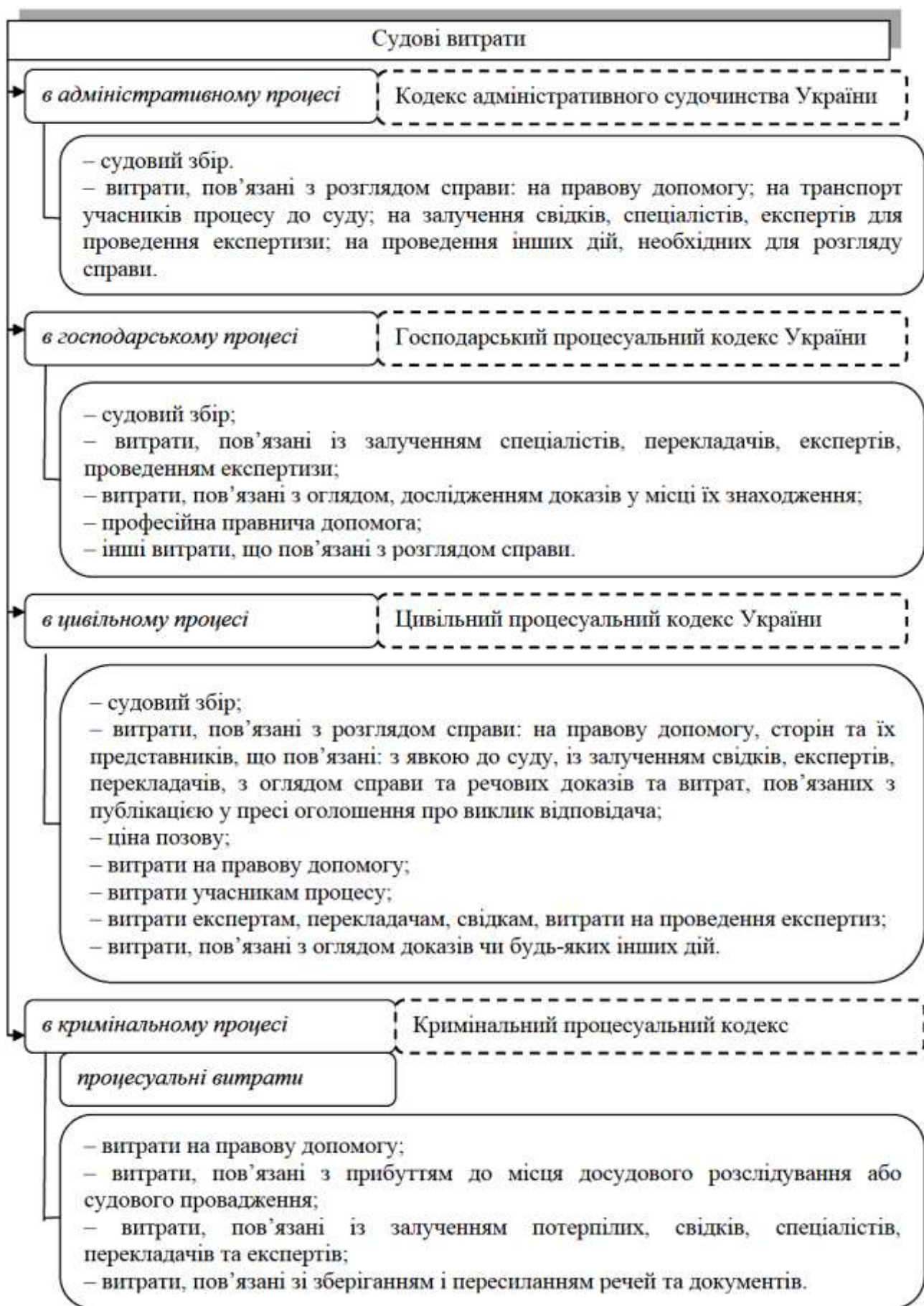

Рис. 1. Склад судових витрат [2]

Винятком є випадки, які не передбачають сплату судового збору юридичними особами. Зокрема, за подання заяви: про перегляд Верховним Судом України судового рішення у разі встановлення міжнародною судовою установою, юрисдикція якої визнана Україною, порушення Україною міжнародних зобов'язань при вирішенні справи судом; про зміну чи встановлення способу, порядку і строку виконання судового рішення; про поворот виконання судового рішення; про винесення додаткового судового рішення.

Витрати на професійну правничу допомогу, насамперед, пов'язані з послугами адвоката. Для визначення розміру витрат на професійну правничу допомогу з метою розподілу судових витрат учасник справи подає детальний опис робіт (наданих послуг), виконаних адвокатом, та здійснених ним витрат, необхідних для надання правничої допомоги. Витрати, що підлягають сплаті за послуги адвоката, визначаються в порядку, встановленому Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» № 5076-VI від 05.07.2012 р. Документальним підтвердженням таких витрат є: угода про надання послуг із ведення справи в суді та/або довіреність, видана стороною представнику її інтересів у суді; платіжне доручення або інший документ, що підтверджує оплату послуг; копія свідоцтва адвоката або оригінал ордера адвоката, виданого адвокатським об'єднанням, з додаванням до нього виписки з договору, в якому зазначаються повноваження адвоката як представника або обмеження його прав на здійснення окремих процесуальних дій [3].

До господарських процесів можуть бути залучені (викликані) свідки, експерти, спеціалісти. Витрати, пов'язані з їх викликом для надання пояснень, можуть включати: вартість проїзду до місця виклику й назад залізничним, автомобільним, водним і повітряним транспортом; страхові платежі та державне страхування на транспорті; вартість попереднього продажу проїзних документів; проїзд автомобільним транспортом (окрім таксі) до залізничної станції, аеропорту, якщо вони знаходяться за межами населеного пункту; найм житла; добові в розмірах, установлених законодавством про службові відрядження [4].

Порядок розподілу судових витрат згідно Господарського процесуального кодексу представлено на рис. 2.

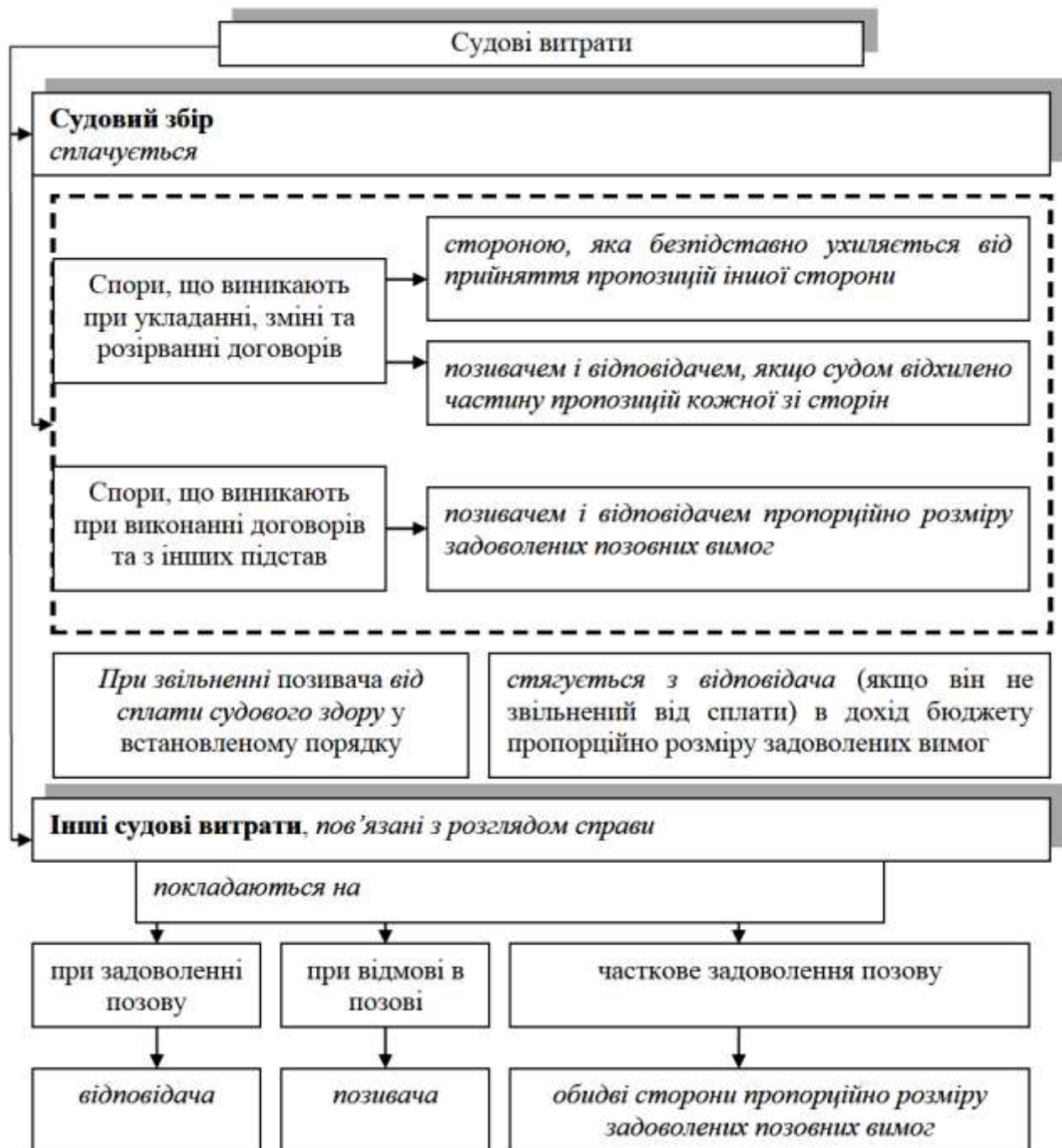

Рис. 2. Порядок розподілу судових витрат [2]

Організація бухгалтерського обліку судових витрат представлено на рис. 3. Сума адміністративних витрат у кінці звітного періоду буде відображена у Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід) за рядком 2130 «Адміністративні витрати», зменшуючи фінансовий результат суб'єкта господарювання.

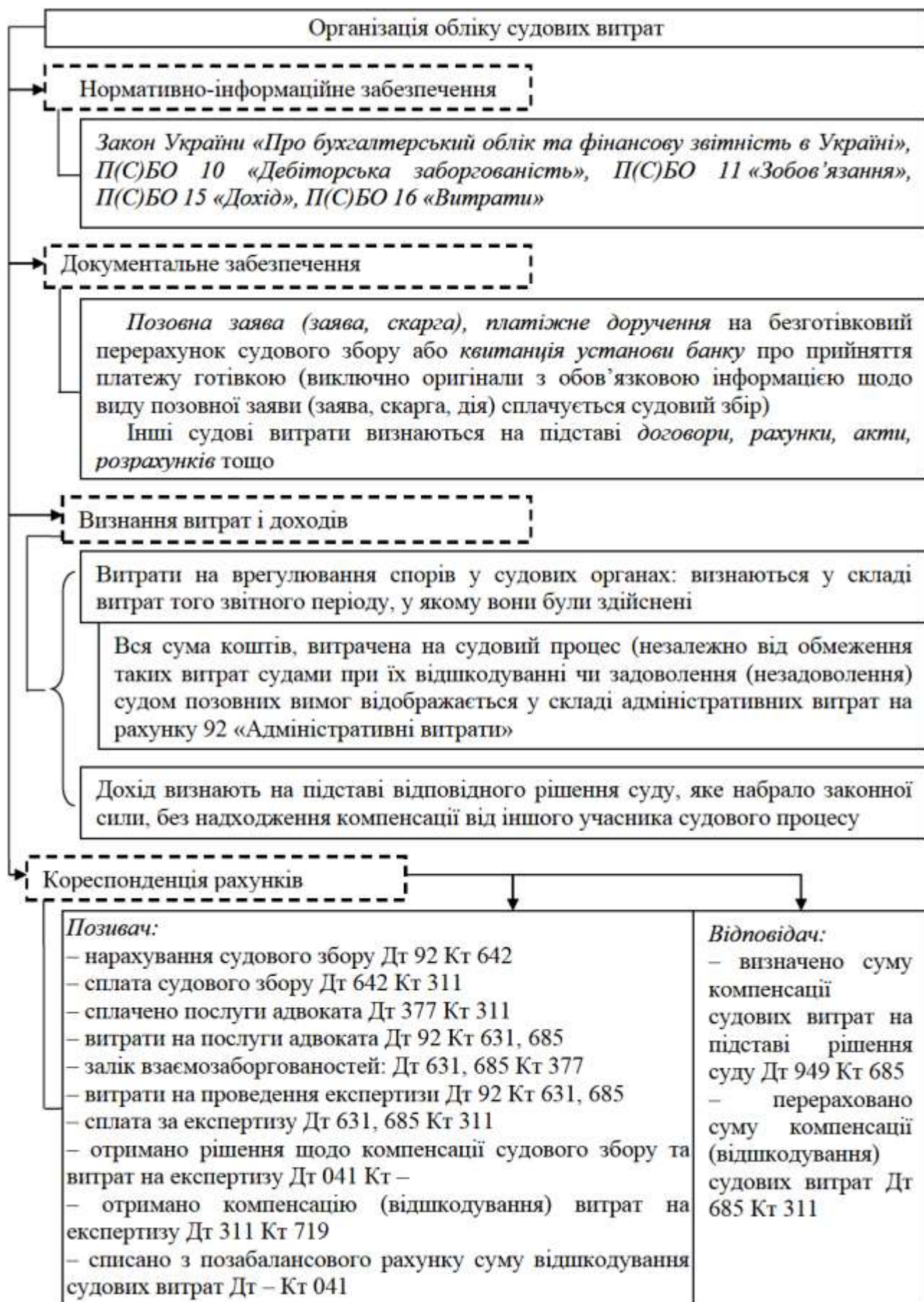

Рис. 3. Організація бухгалтерського обліку судових витрат [2]

Нарахована сума компенсації рахунків (відшкодування) судового збору та витрат на проведення експертизи відображається в складі доходів іншої операційної діяльності за рядком 2120 «Інші операційні доходи».

Отже, судові витрати не є збитками, їх сума не входить до складу ціни позову та не може справлятися під виглядом збитків. Облік судових витрат обліковується на рахунку 92 «Адміністративні витрати». При цьому до витрат потрапляє вся сума понесених судових витрат, незалежно від можливих обмежень щодо їх наступного відшкодування винуватцем і результату судового процесу.

Список використаних джерел

1. Про судовий збір: Закон України від 08 липня 2011 р. № 3674–VI. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3674-17> (дата звернення 10.03.2021).
2. Лега О.В., Яловега Л.В., Прийдак Т.Б. Судові витрати у господарських процесах : обліково-правовий аспект. *Вісник ОНУ імені І. І. Мечнікова*. 2020. Т. 25. Вип. 2(81). С. 158–166. URL: http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/7976/1/Лега_Яловега_Прийдак_стаття.pdf (дата звернення 10.03.2021).
3. Адамович Н. Витрати на суд: обліковуємо правильно. *Податки та бухгалтерський облік*. 2015. № 86. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2015/october/issue-86/article-12727.html> (дата звернення 10.03.2021).
4. Вишиваний В. Види судових витрат у господарському процесі. *Все про бухгалтерський облік*. 2016. № 55. С. 5 – 7.